

ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๒/ว ๑๙๐๔

ถึง สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน ในสังกัดกรมอนามัย

กองการเจ้าหน้าที่ขอส่งสำเนาประกาศกรมอนามัย ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ (สายงานพยาบาลวิชาชีพ) ราย นางสุจิรัตน์ ภูมาศ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๗ กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ กรมอนามัย ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดของประกาศดังกล่าวได้ที่ <http://person.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ จะเป็นพระคุณ

กองการเจ้าหน้าที่

โทร.๐ ๒๕๕๐ ๔๐๘๗

โทรสาร.๐ ๒๕๕๑ ๘๒๐๕

สำเนา

ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
(สายงานพยาบาลวิชาชีพ)

ด้วยกรมอนามัย ได้คัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงาน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ สายงานพยาบาลวิชาชีพ ราย นางสุจิตร์ ภูมิศ ตําแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๗ กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ กรมอนามัย ตามหนังสือ
สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ พร้อมด้วยชื่อผลงาน ค่าครองชีพ และสัดส่วน
ของผลงาน ตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

หากมีผู้ต้องการทักท้วง ให้ทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศ ถ้าพบว่าข้อเท็จจริงมีมูล
ให้คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลรายงานอธิบดีกรมอนามัย เพื่อดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๗.๓ / ว ๕
ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๒ แต่ถ้าตรวจสอบแล้ว มีหลักฐานว่าข้อทักท้วงนั้นเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่สุจริต
ให้รายงานอธิบดีกรมอนามัยดำเนินการสอบสวนผู้ทักท้วงนั้น เพื่อหาข้อเท็จจริงและดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

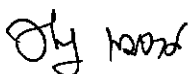
(ลงชื่อ) อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์

(นายอรรถพล แก้วสัมฤทธิ์)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

สำเนาถูกต้อง

(นางวิภาวี เสมวงค์)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

กรมอนามัย

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓

รายละเอียดการคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ (สายงานพยาบาลวิชาชีพ)
แบบท้ายประกาศกรมอนามัย ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับ ที่	ชื่อ/ตำแหน่ง/ส่วนราชการ	ประเมินเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่ง	ชื่อผลงาน	สัดส่วนของ ผลงาน	ข้อเสนา เรื่อง	หมายเหตุ
๑	นางสุจิตน์ ภูมาศ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๗ กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพ วัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ กรมอนามัย	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๗ กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพ วัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ กรมอนามัย	กิจกรรมที่ศจรชัยแม่แตงให้การให้มอบ เกียรติ ระยะเวลาที่ดำเนินการ สิงหาคม ๒๕๖๒ - ธันวาคม ๒๕๖๒	๑๐๐%	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่อย่างเตี้ยของมารดาที่มีปัญหา หัวนมและเต้านมในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เชียงใหม่ ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ ระยะเวลาที่ดำเนินการ มกราคม ๒๕๖๔ - มิถุนายน ๒๕๖๔	<i>second PR</i>
	หมายเหตุ	กรมอนามัยอนุมัติการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๗ (โครงสร้างเดิม ตำแหน่งเลขที่ ๑๕๓๗) เป็นระดับชำนาญการ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๐ ตามหนังสือกองการเจ้าหน้าที่ ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๓/๔๑๖๖ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐				<i>PR</i>

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน ตะกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธี
๒. ระยะเวลาในการดำเนินงาน สิงหาคม ๒๕๖๒ - ธันวาคม ๒๕๖๒
๓. สัดส่วนของผลงานในส่วนที่ตนเองปฏิบัติ ๑๐๐ %
๔. ผู้ร่วมจัดทำผลงาน -
๕. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินงาน
- ๕.๑ บทคัดย่อ

การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวนั้นมีประโยชน์มากต่อมารดาและทารก รวมถึงส่งผลดีต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถเพิ่มความสำเร็จในการเลี้ยงบุตรด้วย นมมารดาอย่าง เดียวคือ เทคนิคการให้นมบุตรของมารดา การดูแลอย่างถูกต้องตั้งแต่เริ่มแรกจึงจะทำให้ให้น้ำนมไหลและการดูดนม มี ประสิทธิภาพ การอมและดูดเฉพาะหัวนมทำให้มีการสร้างและหลั่งน้ำนมลดลง เมื่อน้ำนมไหลออกมาน้อย ทำ ให้บุตรได้รับน้ำนมไม่พอบุตรจะดูดแรงขึ้นส่งผลให้ มารดาเจ็บหัวนมและหัวนมแตกตามมา นอกจากการอม หัวนมที่ถูกต้องของบุตรแล้วการจัดท่าในการให้บุตรดูดนมก็เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้บุตรดูดนมได้มีประสิทธิภาพ จากการสำรวจสถานการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ประเทศไทย จากรายงานการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรี ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ พบอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนั้น ๖ เดือน เพียงร้อยละ ๑๒.๓ และในปี ๒๕๕๘ อยู่ที่ร้อยละ ๒๓.๑ แม้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น แต่ก็เป็นอัตราที่ต่ำที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง และแปซิฟิก โดยประเทศไทยตั้งเป้าหมายร้อยละ ๕๐ ในปี ๒๕๖๘ ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมาย โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพเชิงใหม่มีการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กของกระทรวงสาธารณสุขและตั้งเป้าหมายอัตราการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่อย่างเดียวนั้น ๖ เดือนให้ได้ร้อยละ ๕๐ จากสรุปผลการดำเนินงานส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่าง น้อย ๖ เดือน ย้อนหลัง ๓ ปี พบว่าอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่น้อย ๖ เดือน มีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๖๐, ๒๕๖๑, ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๐๐, ๗๖.๐๗ และ ๖๔.๒๐ ตามลำดับ หน่วยงานหลังคลอดและคลินิกนมแม่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพมีการให้สุขศึกษาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ทำให้นม การเข้าเต้า และการอุ้มบุตร รายบุคคลหลังคลอดโดยมีการสัมผัสมารดาและทารกเพื่อช่วยแก้ปัญหาการให้นมที่ถูกวิธี จากการเก็บข้อมูล ย้อนหลัง ๓ ปี ในปี ๒๕๖๐, ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ พบว่าเมื่อเจ้าหน้าที่มารดาหลังคลอดจะมีการแก้ปัญหานมแม่ ด้วยตัวเองได้น้อยและกลับมาโรงพยาบาลด้วยปัญหาหัวนมแตกและเต้านมคัดตึงจากการให้นมบุตรไม่ถูกวิธี คิด เป็นร้อยละ ๕๘.๔๒, ๔๐.๕๕ และ ๔๒.๑๐ ตามลำดับ จึงมีความสนใจพัฒนาสื่อการสอนสุขศึกษาโดยใช้ตะกร้า มหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธี ภายในตะกร้าประกอบด้วย ตุ๊กตา แบบจำลองเต้านม ถ้วยประคบเต้าน ม ฝาประคบเต้านม ขวดบีบเก็บน้ำนม ถูเก็บน้ำนม ถ้วยป้อนนม ซ้อนป้อนนม คอตตอนบัด โดยใช้ตะกร้าที่ ไม่ใช่แล้วนำมาตกแต่งให้สวยงาม และใช้เทคนิค Double Doll (การฝึกปฏิบัติการอุ้มบุตรและการให้นมบุตร ด้วยตนเองโดยใช้ตุ๊กตาและมีเจ้าหน้าที่พาท่า) เพื่อให้มารดาได้เรียนรู้และปฏิบัติการอุ้มบุตรและให้นมบุตรได้ ด้วยตนเอง เกิดทักษะและมีความมั่นใจ ซึ่งจะส่งผลให้การเลี้ยงลูกด้วยนมมารดาอย่างเดียวนั้นประสบความสำเร็จ การศึกษานี้ใช้วงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA เป็นกรอบในการพัฒนาเป็นนวัตกรรมตะกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อ การให้นมบุตรถูกวิธีขึ้น เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้มารดาหลังคลอดในการเตรียมพร้อมเลี้ยงลูกด้วยนม แม่และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง มารดาหลังคลอดที่มีปัญหาหวั่นและเต้านม สื่อสารภาษาไทยได้ สามารถให้นมบุตรได้ ไม่มีภาวะแทรกซ้อนของมารดาและทารกหลังคลอด มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจในการรับการสอนสุขศึกษา และมีความสมัครใจยินยอมการเข้าร่วมการศึกษา ได้รับการคลอดบุตรในโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพเชิงใหม่ (สิงหาคม ๒๕๖๒ - ธันวาคม ๒๕๖๒) คัดเลือกโดย คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน ๑๗๑ คน เมื่อกลุ่มตัวอย่างให้นมบุตรผู้ศึกษาสังเกตการให้นมบุตร โดยใช้แบบประเมินเทคนิคการให้นมมารดา (LATCH score) จากนั้นผู้ศึกษาอธิบายการจัดทำในการจัดทำในการให้นมของมารดา และท่าของบุตร และการอมหวั่นของทารก โดยใช้อุปกรณ์ในเตกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธี ทั้งนี้ผู้ศึกษาไม่จับต้องหรือสัมผัสกลุ่มทดลองและบุตร และให้สาธิตย้อนกลับ จนกว่ากลุ่มตัวอย่างจะปฏิบัติได้ด้วยตนเอง หลังจากนั้นสังเกตการจัดทำให้นมและการอมหวั่นของบุตร โดยใช้แบบประเมินเทคนิคการให้นมมารดา (LATCH score) หากกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติได้ไม่ถูกต้องข้อใดข้อหนึ่ง ผู้ศึกษาได้อธิบายและสาธิตจนสามารถปฏิบัติได้ครบและถูกต้องทุกข้อ และผู้ศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อเตกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนประเมินเทคนิคการให้นมมารดา (LATCH score) เพิ่มขึ้นหลังได้รับการสอนโดยใช้อุปกรณ์ในเตกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธี ที่คะแนน ≥ 8 คะแนน ร้อยละ ๕๒.๖๓ และมีความพึงพอใจในด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดมีคะแนนเฉลี่ย ๔.๕๕ คะแนน (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

๕.๒ การนำไปใช้ประโยชน์

๑. ด้านนโยบาย นำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารทางการแพทย์ เพื่อให้การสนับสนุนบุคลากรทางสุขภาพให้นำแนวทางการใช้สื่อการสอนเตกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธีด้วยเทคนิคไม่ใช้มือจับต้องต่อความสำเร็จในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ไปใช้ส่งเสริมมารดาเพื่อเพิ่มคุณภาพทางการแพทย์

๒. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ให้ความรู้แก่พยาบาลหน่วยงานสูติ-นรีเวชกรรมเกี่ยวกับการสอนการจัดทำให้นมและการอมหวั่นของบุตรในมารดาหลังคลอดโดยใช้สื่อการสอนเตกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธีด้วยเทคนิคไม่ใช้มือจับต้องเพื่อให้สามารถส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการเปรียบเทียบกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค Double Doll สามารถให้นมบุตรถูกวิธีในระยะก่อนการจำหน่ายและหลังคลอด ๗ วัน กับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ

๓. ด้านการศึกษา นำผลการวิจัยไปถ่ายทอดให้แก่นักศึกษาพยาบาล เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สื่อการสอนเตกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธีด้วยเทคนิคไม่ใช้มือจับต้องในการส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว

๕.๓ ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

การศึกษานี้พบปัญหาในระหว่างการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลาย ความต่างด้านประสบการณ์และความเชื่อส่วนบุคคล บุคคลกรมีความเคยชินของการปฏิบัติรูปแบบเดิม จึงมี การชี้แจงซ้ำและปฏิบัติเป็นแบบอย่าง ข้อเสนอแนะคือการชี้แจงในหน่วยงาน การทำให้เห็น การชักชวนให้ การมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันในหน่วยงาน คำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นหลัก มีความสำคัญต่อผลงานที่จะเกิดขึ้น การศึกษารั้งต่อไปควรจะมีการพูดคุยกันในทีมเพื่อเข้าใจตรงกัน หาแนวทางที่ดีที่สุด ร่วมกันในทีม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล และประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

๕.๔ ข้อเสนอแนะ/วิจารณ์

ควรนำสื่อการสอนตะกร้ามหัศจรรย์นมแม่ต่อการให้นมบุตรถูกวิธีด้วยเทคนิคไม่ใช้มือจับต้อง พัฒนาเป็นสื่อเคลื่อนที่ที่สามารถเผยแพร่สู่หน่วยงานภายนอกและประชาชนได้

๕.๕ การเผยแพร่ (ถ้ามี)

- ตลาดนัดความรู้ (Knowledge management) ของศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่
- เวที Lunch Symposium โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่
- Website ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับการคัดเลือก

(นางสุจิรัตน์ ภูมาศ)

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

วันที่ 14 กพ 2563

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ข) ข้อเสนอแนะ แนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงาน

๑. ชื่อผลงาน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวของมารดาที่มีปัญหาห้วนนมและเต้านมในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่
๒. ระยะเวลาในการดำเนินงาน มกราคม ๒๕๖๔ - มิถุนายน ๒๕๖๔
๓. สรุปเค้าโครงเรื่อง

๓.๑ หลักการและเหตุผล

องค์การอนามัยโลก (The World Health Organization [WHO]) และองค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Children's Fund [UNICEF]) แนะนำให้มารดาทุกคนเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ๖ เดือนหลังคลอด หลังจากนั้นให้นมมารดาพร้อมกับอาหารตามวัยจนถึงอายุ ๒ ปีหรือนานกว่า (WHO, ๒๐๐๙) สำหรับประเทศไทยมีการรณรงค์ส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔) และมีการรณรงค์ส่งเสริมให้มีการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว (exclusive breastfeeding) อย่างน้อย ๔-๖ เดือนหลังคลอด โดยใช้หลักบันได ๑๐ ขั้นสู่ความสำเร็จของโครงการโรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่-ลูก (Baby Friendly Hospital) ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) และนำแนวคิดการส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ๖ เดือนหลังคลอด มาใช้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) จนถึงปัจจุบันกำหนดให้มารดาเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ๖ เดือนหลังคลอดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑, ๒๕๕๕-๒๕๕๙) จากการสำรวจขององค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติในประเทศไทยปีพ.ศ. ๒๕๔๙ พบอัตราการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ๖ เดือนหลังคลอด มีเพียงร้อยละ ๕.๔ เท่านั้น ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิกและเป็นอัตราการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวต่ำที่สุดแห่งหนึ่งในโลก (องค์การยูนิเซฟ, ๒๐๐๗) จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปีพ.ศ. ๒๕๕๒ พบว่าอัตราการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ๖ เดือนหลังคลอดมีเพียงร้อยละ ๑๕.๑ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๕๓) จากผลการดำเนินงานคลินิกนมแม่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ มีอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยุติ ๖ เดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๐, ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ เท่ากับ ร้อยละ ๖๒.๐, ๗๖.๐๗ และ ร้อยละ ๖๙.๒ ตามลำดับ

หน่วยงานสูตินรีเวชกรรมและคลินิกนมแม่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพมีการให้สุขศึกษาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ทำให้นม การเข้าเต้า และการอุ้มบุตรรายบุคคลหลังคลอด เพื่อช่วยแก้ปัญหาการให้นมที่ถูกวิธี จากการเก็บข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี ในปี ๒๕๖๐, ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ พบว่าเมื่อจำหน่ายมารดาหลังคลอดจะมีการแก้ปัญหาแม่ด้วยตัวเองได้น้อยและกลับมาโรงพยาบาลด้วยปัญหาห้วนนมแตกและเต้านมคัดตึงจากการให้นมบุตรไม่ถูกวิธี คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔๒, ๔๐.๕๕ และ ๔๒.๑๐ ตามลำดับ และในหน่วยงานคลินิกนมแม่ยังไม่เคยมีการศึกษาถึงอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวของมารดาที่มีปัญหาห้วนนมและเต้านม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวของมารดาที่มีปัญหาห้วนนมและเต้านมในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปวางแผน และออกแบบโปรแกรมช่วยเหลือในมารดาที่มีปัญหาห้วนนมและเต้านมต่อไป

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

๓.๒ บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

ปัจจัยอุปสรรคของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว มีความสำคัญต่อการออกแบบระบบบริการในการปกป้อง ส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สำหรับทารกที่มีสุขภาพดี ทารกขณะรับไว้ในโรงพยาบาล และภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล งานวิจัยที่ผ่านมาพบปัจจัยอุปสรรคซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางกายภาพของมารดาที่พบบ่อย ได้แก่ ปัญหาของหัวนมผิดปกติ (บวม สั้น ยาวเกิน ใหญ่) ภาวะหัวนมเจ็บ (nipple sore) ท่อน้ำนมถูกอุดตัน ภาวะคัดเต้านม เต้านมติดเชื้อแบคทีเรียเกิดเต้านมอักเสบ (mastitis) หรือเป็นฝี (breast abscess) เต้านมติดเชื้อรา (candidiasis of breast) อุปสรรคของการหยุดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สามารถเกิดได้แม้ในมารดาที่ (๑) มีการรับรู้ทางบวก (๒) ตระหนักถึงประโยชน์ของนมแม่ต่อทารก และ (๓) ได้ตัดสินใจเลี้ยงทารกด้วยนมแม่แล้ว แต่เมื่อมารดาหลังคลอด ต้องประสบปัญหาพบว่าเพิ่มความเสี่ยงต่อการหยุดการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และทำให้มารดาเปลี่ยนไปใช้นมผสมแทน จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่บุคลากรทางสุขภาพ ต้องให้ความช่วยเหลือมารดาเพื่อให้สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้อย่างต่อเนื่องถึง ๖ เดือน

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๓.๑ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวของมารดาที่มีปัญหาหัวนมและเต้านมในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่

๓.๓.๒ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปวางแผน และออกแบบโปรแกรมช่วยเหลือในมารดาที่มีปัญหาหัวนมและเต้านมต่อไป

๓.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๓.๔.๑ มารดาที่มีปัญหาหัวนมและเต้านมมีอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวเพิ่มสูงขึ้น

๓.๔.๒ พัฒนาแนวทางการส่งเสริมมารดาให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ดีขึ้น

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับการคัดเลือก

(นางสุจิตร์น ภูมาศ)

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติการ

วันที่ 14 พฤษภาคม 2563.....

หมายเหตุ

๑. ผลงานที่ส่งประเมิน (ก) และ (ข) รวมไม่เกิน ๕ หน้า และไม่ต้องแนบเอกสารประกอบ
๒. ให้เสนอผลงานที่เป็นผลดำเนินงานที่ผ่านมา อย่างน้อย ๑ เรื่อง ไม่เกิน ๓ เรื่อง และข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางาน อย่างน้อย ๑ เรื่อง ไม่เกิน ๓ เรื่อง
๓. เมื่อได้รับอนุมัติตัวบุคคลแล้วให้ส่งผลงานประเมินตามหัวข้อเรื่องที่ได้เสนอไว้ข้างต้น